

**Завдання**

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії**

**2016-2017 навчальний рік**

**8 клас**

Загальна кількість балів – 100 (сто)

1. Плутарх в своїх «Життєписах» наводить розмову царя Пірра зі своїм порадиником Кінеєм, учнем Демосфена. Вислухавши викладену царем програму завоювань (Італія, Сицилія, Карфаген), Кіней запитав: «А коли все це збудеться, що ми тоді станемо робити?». Пірр відповів: «Буде у нас цілковите дозвілля, щоденні бенкети і приємні бесіди». Тоді філософ сказав: «Що ж заважає нам зараз бенкетувати і на дозвіллі бесідувати один з одним? Адже у нас і так уже є те, чого ми прагнемо досягти ціною багатьох злигоднів, небезпек і кровопролиття». Чи переконав філософ царя? Чому правителі завжди прагнуть завоювань? Як врешті скінчив життя Пірр? *Кількість балів – 15.*

2. До довідкового видання «100 найвідоміших українців» були включені Анна Ярославівна та княгиня Ольга. Як ви вважаєте, що спонукало укладачів цього видання підготувати біографічні довідки про цих двох жінок? Який їхній внесок в українську та європейську історію. *Кількість балів – 20.*

3. Хрестові походи, реконкісту, епоху великих географічних відкриттів можна розглядати як частини великого європейського цивілізаційного наступу часів середньовіччя та ранньомодерного часу. Водночас і східний світ рухався у Європу. Достатньо згадати про завоювання Піренейського півострова арабами, повстання Османської імперії. Та не завжди такі проникнення мали виключно конфліктний, військовий характер. Європейська та східна культура, наука взаємозбагачувались. Спробуйте дати розширену відповідь на питання, яким був хід, характер та наслідки таких взаємовпливів? *Кількість балів – 15.*

4. Козаки, низові козаки, запорізьке козацтво, січові козаки, реєстровці, Військо Запорозьке, городові козаки – усі ці терміни використовують для характеристики становлення та розвитку козацтва. Базуючись на ваших знаннях з історії України побудуйте свою доповідь на тему «Українське козацтво у XV – першій половині XVII ст.», у якій вкажіть причини появи козаків, намітьте вузлові віхи в їх історії протягом зазначеного періоду, роз'ясніть наведені вище поняття. *Кількість балів – 20.*

5. Порівняйте реформаційні процеси 16-17 ст. в Європі та на українських землях. Наведіть приклади, що засвідчують особливості реформаційного руху на теренах України. *Кількість балів – 15.*

6. Визначте спільні та відмінні ознаки Кревської та Люблінської уній та їх наслідків для українських земель. *Кількість балів – 15.*

**Завдання**

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії**

**2016-2017 навчальний рік**

**9 клас**

Загальна кількість балів – 100 (сто)

1. У червні 2005 року, під час офіційного візиту до Франції, президента України В.А.Ющенко був відкритий пам'ятник Анні Ярославівні. Складіть допис до українського друкованого видання (на вибір) з нагоди цієї події, в якому охарактеризуйте вклад у світову історію Анни Ярославівни. *Кількість балів - 15*

2. Поміркуйте над тим Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. була випадковим чи закономірним явищем? Свою відповідь обґрунтуйте. *Кількість балів - 15*

3. Італія, в якій раніше ніж в інших країнах з'явилися парости нового, буржуазного ладу, в XVI ст. за своїм розвитком відстала від Нідерландів та Англії. Як ви гадаєте чому? Свою відповідь обґрунтуйте. *Кількість балів - 15*

4. Індустріальна цивілізація, що приходила на зміну аграрно-ремісничій цивілізації, несла із собою й зовсім інше сприйняття людиною себе і навколишнього світу. Чим, на вашу думку, погляд на світ людини індустріальної цивілізації відрізняється від образу світу людини аграрно-ремісничої цивілізації? Обґрунтуйте відповідь. *Кількість балів - 20*

5. Сформулюйте основні положення (тези) розповіді «Українські землі у міжнародних відносинах першої третини XIX століття». При цьому використайте подані слова і словосполучення: 1.Автономісти. 2.Азовське козацьке військо. 3.Андріанопольський мир. 4.Бухарестський мирний договір. 5.Козацькі полки. 6.Консерватори. 7.Наполеоніди. 8.Народне ополчення. 9. Російська імперія. 10. Російсько-турецькі війни. *Кількість балів - 20*

6. З ким із видатних діячів першої половини XIX ст. всесвітньої чи вітчизняної історії вам хотілося б зустрітися? Чому? Складіть питання які б могли оговорити. Дайте ймовірні відповіді. *Кількість балів - 15*

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації  
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти  
імені К. Д. Ушинського

**Завдання**

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії  
2016-2017 навчальний рік**

**10 клас**

Загальна кількість балів – 100 (сто)

1. Уявіть себе членом київського братства початку XVII ст. Що б ви могли розповісти про його заснування, напрямки діяльності та його вплив на суспільно-політичні відносини на українських землях?  
*Кількість балів – 15.*

2. Вам доручили підготувати доповідь на тему: «Доба Просвітництва». Складіть розгорнутий план свого виступу. *Кількість балів – 15.*

3. Простежте зміни, що відбулися у повсякденному житті населення Чернігівщини у другій половині XIX ст. *Кількість балів – 15.*

4. До 1895 р. європейська політика у Китаї була відома як політика «відчинених дверей». Вкажіть її основні принципи, позитивні та негативні наслідки для обох сторін. *Кількість балів – 15.*

5. Поміркуйте, чи були на початку XX ст. підстави сподіватися на подолання територіальної роз'єднаності українських земель?  
*Кількість балів – 20.*

6. За наведеними біографічними даними впізнайте історичну постать та складіть політичний портрет: «Народився 29 вересня у містечку Холм. Навчався у Київському університеті Св. Володимира. Входив до керівництва Товариства українських поступовців. Був академіком Всеукраїнської академії наук. Помер 24 листопада». *Кількість балів – 20.*

**Завдання**

**II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії  
2016-2017 навчальний рік**

**11 клас**

Загальна кількість балів – 100 (сто)

1. Спробуйте виступити співтворцем історії міжвоєнного періоду історії України через конструювання життєвого шляху пересічного галичанина. *Кількість балів - 15*

«Осінь 1921 року...Колишній січовий стрілець Роман Петльований повернувся в Галичину з табору для інтернованих під Прагою...Йому 28 років, а він досі не одружений, якось не вийшло...Вдома батьки ще живі, господарюють на власній землі, якої у родини 5 моргів...Молодша сестра Настя поїхала до Львова, там працює покоївкою у польському готелі, а вечором, мама казали, десь навчається...»

Опишіть життєвий шлях українця, що брав участь у визвольних змаганнях 1917-1921 рр., у наступні 25 років, використовуючи такі ключові слова та фрази: *УВО, Польща, колонізація, 1923 р., утравкістична школа, 1929 р., ОУН, паціфікація, Український таємний університет, 1925 р., кооператив, еміграція, 1939 р., «золотий вересень», НКВД, Колима.*

2. Уявіть собі, що ви досліджуєте проблеми національно-патріотичного виховання в незалежній Україні. Підготуйте з цього приводу коротке історичне есе з описом проявів масового патріотизму українців протягом ХХ-ХХІ ст. *Кількість балів - 15*

3. В «Апології історії» Марк Блок згадав свого лицейного вчителя, котрий десь у 1900 р. наголошував для учнів, що події 1830 р. – це вже не історія, а політика. У 1941–1942 рр., на час написання «Апології історії», такими «неісторичними» декому видавалися події 1914 чи 1940 рр. «Цілковитої згоди щодо причин такого остракізму немає», – зауважив М. Блок. Якими мотивами, на Вашу думку, керувалися ті, хто готовий був віддати на відкуп політиці, в одному випадку, події 1830 р., в іншому 1914 чи 1940 рр.? Чи існує насправді хронологічна межа між історією і політикою? Свою точку зору аргументуйте. *Кількість балів – 20.*

4. Вас запросили взяти участь у міжнародній науково-практичній конференції «Білі плями в історії Другої світової війни». Підготуйте виступ з питання участі українців у збройних формуваннях іноземних держав періоду Другої світової війни. *Кількість балів – 15*

5. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Роль церкви в українському національному відродженні кінця 18 – першої половини 19 століть». Для розкриття теми обов'язково використовуйте такі основні історичні категорії, як хронологія, термінологія, персоналістика, географія, джерелознавство. Дотримуйтеся логічності та послідовності викладу матеріалу, з'ясуйте причинно-наслідкові зв'язки, зробіть відповідні висновки. *Кількість балів – 20*

6. У середньому за один рік Першої світової війни загинуло майже у 30 разів більше солдатів та офіцерів, ніж у всіх наполеонівських війнах. Поясніть, з чим це було пов'язано та які уроки мало винести людство з історії Першої світової війни і чи зробило воно відповідні висновки? Свою відповідь аргументуйте. *Кількість балів – 15*